

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie petycji kilku gmin o niżenie prestacyi na płacę nauczycieli.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 4. maja 1900 przekazał Wysoki Sejm petyce kilku gmin w przedmiocie niżnienia prestacyi szkolnych Wydziałowi krajowemu do zbadania w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową i przedłożenia wniosków.

Stosownie do powyższego polecenia Wydział krajowy, po otrzymaniu opinii co do tych petycji od Rady szkolnej krajowej, ma zaszczyt przedłożyć następujące sprawozdanie:

1. Gmina Baryczka, powiatu strzyżowskiego opłacała w myśl uchwały swej Rady gminnej z dnia 10. stycznia 1883 na płacę miejscowego nauczyciela kwotę 240 koron rocznie.

Orzeczeniem reorganizacyjnem Rady szkolnej krajowej z dnia 15. grudnia 1894 l. 28.479 na mocy art. 4. ustawy z 24. kwietnia 1894 Nr. 49 Dz. u. kr. niżono tę prestacyę o 3% podatków bezpośrednich z dodatkami państwowymi, opłacanych w powyższej gminie w roku 1893 w sumie 422 zł. 35 ct.

W ten sposób obniżoną prestacyę opłacała gmina Baryczka od 1. stycznia 1895 w formie dodatków pieniężnych w wysokości 26% podatków. Gdy według opinii Wydziału powiatowego w Rzeszowie stosunki majątkowe gminy Baryczka są niekorzystne, przedkłada Wydział krajowy — zgodnie z opinią Rady szkolnej krajowej — Wysokiemu Sejmowi wniosek na niżnienie tej gminie prestacyi z 26% do wysokości 12% podatków.

2. Gmina Nowesioło, powiatu zbaraskiego winna uiszczać na podstawie dawniejszego dobrowolnego zobowiązania z uwzględnieniem art. 4. ustawy z dnia 24. kwietnia 1894 Nr. 49 Dz. u. kr. na płacę nauczyciela tamtejszej szkoły dodatki pieniężne w wysokości 5% podatków bezpośrednich z dodatkami państwowymi, tudzież gotówką rocznie 160 K 8 hal., czyli łącznie 16% dodatków do podatków.

Ze względu na niekorzystne stosunki majątkowe gminy, która na zaspokojenie swych potrzeb musi nakładać na mieszkańców dodatki do podatków w wysokości 40%, Rada szkolna krajowa oświadcza się za niżnieniem tej gminie w drodze łaski dotychczasowej prestacyi do wysokości 10% podatków.

Wniosek ten popiera Wydział krajowy.

3. Gmina Jachówka, w powiecie myślenickim, uiszczala tytułem prestacyi na płacę nauczyciela tamtejszej szkoły z mocy dobrowolnego zobowiązania 300 K rocznie.

Prestacyę tę niżono orzeczeniem reorganizacyjnem Rady szkolnej krajowej z dnia 4. stycznia 1895 l. 31.229 w myśl art. 4. ust. z 24. kwietnia 1894 Nr. 49 Dz. u. kr. o 3% podatków bezpośrednich z dodatkami państwowymi, opłacanych w r. 1893 w gminie tej w sumie 713 zł. 40 ct.

W ten sposób obniżoną prestacyę opłacała gmina Jachówka począwszy od dnia 1. stycznia 1895 w formie dodatków pieniężnych w wysokości 18% podatków bezpośrednich z dodatkami państwowymi.

Gdy według opinii Wydziału powiatowego w Myślenicach, stosunki gminy nie są korzystne, a przez obniżenie prestacyi o 3% nie doznała Jachówka prawie

žadnej ulgi, Rada szkolna krajowa proponuje obniżenie dotychczasowej prestacyi w drodze łaski do wysokości 10% podatków. Wydział krajowy przedkłada wniosek ten Wys. Sejmowi.

4. Gmina Spryńia wielka, powiatu samborskiego, opłacała według aktu fundacyjnego z dnia 19. września 1885 na płacę nauczyciela tamtejszej szkoły rocznie kwotę 200 K, którą to prestacyę obniżono orzeczeniem reorganizacyjnym z 15. listopada 1894 l. 23.684 o 3% podatków bezpośrednich wraz z dodatkami państwowymi, opłacanych w gminie w r. 1893.

W ten sposób obniżoną prestacyę opłacała Spryńia wielka od 1. stycznia 1895 w formie dodatków pieniężnych w wysokości 19% podatków.

Obecnie popiera c. k. Rada szkolna krajowa, ze względu na udowodniony zły stan majątkowy gminy — petycyę Spryńi wielkiej i poleca obniżenie w drodze łaski rzeczonyj prestacyi z 19% do wysokości 10% podatków, a Wydział krajowy popiera ze swej strony ten wniosek.

5. Gmina Gusztyn, powiatu borszczowskiego, uiszczala na płacę nauczyciela tamtejszej szkoły z mocy dobrowolnego zobowiązania kwotę 165 zł. rocznie.

W myśl art. 4. ust. z 24. kwietnia 1894 Nr. 49 Dz. u. kr. zniżono tę prestacyę orzeczeniem reorganizacyjnym Rady szkolnej krajowej z 7. listopada 1894 l. 21.911 o 3% opłacanych w r. 1893 w gminie podatków wraz z dodatkami państwowymi tak, że odtąd gmina Gusztyn opłaca tytułem rzeczonyj prestacyi kwotę 285 K 36 hal. rocznie.

Ponieważ kwota ta nieznacznie tylko przewyższa ustawową 6% prestacyę, przeto Wydział krajowy, zgodnie z opinią Rady szkolnej krajowej, oświadcza się przeciw uwzględnieniu prośby.

6. Gminie Podlipie w powiecie dąbrowskim obniżono orzeczeniem reorganizacyjnym Rady szkolnej krajowej z dnia 30. września 1894 l. 18.113 opłacaną na podstawie dobrowolnej deklaracyi, prestacyę na płacę nauczyciela tamtejszej szkoły w kwocie 240 K o 3% podatków bezpośrednich z dodatkami państwowymi, płaconych w gminie tej w r. 1894.

Ponieważ prestacya powyższa wynosi od 1. stycznia 1895 — 14% podatków przez gminę opłacanych, a stosunki majątkowe gminy Podlipie są niepomysłne, proponuje Wydział krajowy, zgodnie z opinią Rady szkolnej krajowej obniżenie prestacyi na płacę nauczycieli w gminie Podlipie do wysokości 10% podatków.

7. Gmina Kańczuga, powiatu przeworskiego opłaca z mocy dawniejszego dobrowolnego zobowiązania i na podstawie art. 4., tudzież art. 16. ust. 3. ustawy z dnia 24. kwietnia 1894 Nr. 49 Dz. u. kr. kwotę 572 K 58 hal. tytułem prestacyi na płacę nauczycieli tamtejszej szkoły.

Ponieważ jednak budżety gminy Kańczugi wykazują corocznie niedobór, na którego pokrycie musi gmina nakładać na swych mieszkańców wysokie dodatki do podatków bezpośrednich, popiera Rada szkolna krajowa petycyę gminy i zaleca obniżenie w drodze łaski dotychczasowej prestacyi z kwoty 572 K 58 hal. na 480 K rocznie.

8. Gmina Pławo, w powiecie mieleckim, uiszczala na płacę nauczyciela tamtejszej szkoły z mocy aktu fundacyjnego kwotę 200 zł. rocznie.

Orzeczeniem reorganizacyjnym Rady szkolnej krajowej z dnia 22. grudnia 1894 l. 30.758 zniżono powyższą prestacyę na mocy art. 4. ustawy z dnia 24. kwietnia 1894 Nr. 49 Dz. u. kr. o 3% podatków bezpośrednich, opłacanych w gminie w 1893 roku.

W ten sposób obniżoną prestacyę opłacała gmina Pławo od 1. stycznia 1895 w formie dodatków pieniężnych w wysokości 19% podatków.

Wobec stwierdzonego niekorzystnego stanu stosunków majątkowych gminy, oświadcza się Wydział krajowy, zgodnie z opinią Rady szkolnej krajowej, za obniżeniem powyższej prestacyi do wysokości 12% podatków.

9. Gmina Jezierzanka, powiatu złoczowskiego uiszczala na mocy orzeczenia reorganizacyjnego z dnia 9. lutego 1895 l. 1.741, z uwzględnieniem art. 4. ust. z dnia 24. kwietnia 1894 Nr. 49 Dz. u. kr. dodatki pieniężne w wysokości 23% podatków bezpośrednich na płacę miejscowego nauczyciela.

Z uwagi na ubóstwo gminy zaleca Rada szkolna krajowa zniżenie w drodze łaski dotychczasowej prestacyi z 23% do wysokości 10% podatków, a Wydział krajowy przedstawia ten wniosek Wys. Sejmowi.

10. Gmina Kopyczyńce w powiecie husiatyńskim uiszcza na opłacenie nauczycieli miejscowych szkół ludowych według orzeczenia reorganizacyjnego c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 12. stycznia 1895 l. 31.187 z mocy dawniejszego dobrowolnego zobowiązania, rocznie kwotę 1.620 K.

Ponieważ prestacya ta przedstawia zaledwie 10% dodatków od opłacanych w gminie podatków bezpośrednich, a stan majątkowy gminy Kopyczyńce jest dość pomyślny, oświadcza się Wydział krajowy zgodnie z opinią c. k. Rady szkolnej krajowej przeciw uwzględnieniu prośby.

Na podstawie powyższego sprawozdania Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Począwszy od 1. stycznia 1901 zniża się w drodze łaski dotychczas uiszczane prestacye na płace nauczycieli gminom: Kańczudze, powiatu przeworskiego, z kwoty 572 K 58 hal. na kwotę 480 K; Baryczce, powiatu strzyżowskiego z 26% do wysokości 12%; Nowemu Siólu, powiatu zbarazkiego, z 16% do wysokości 10%; Jachówce, powiatu myślenickiego, z 18% do wysokości 10%; Spryni wielkiej, powiatu samborskiego, z 19% do wysokości 10%; Podlipiu, powiatu dąbrowskiego, z 14% do wysokości 10%; gminie Pławo, powiatu mieleckiego, z 19% do wysokości 12% a Jezierzance z 23% do wysokości 10% całej należności podatków bezpośrednich wraz z dodatkami państwowymi, w tych gminach corocznie opłacanych.

2. Nad petycyami gmin Gusztyna, powiatu borszczowskiego i Kopyczyniec, powiatu husiatyńskiego, o obniżenie prestacyj, uiszczanych na płace nauczycieli, przechodzi się do porządku dziennego.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:
St. Badeni w. r.

Sprawozdawca:
Dr. Józef Wereszczyński w. r.
Członek Wydziału krajowego.

